

om de ere mere eller mindre kirkelige. Vi have i dette Øjeblik en Kirkekommission her i Danmark, bedre end den provisoriske og bedre, tror jeg, end nogen anden vi kunne faa, nemlig den danske Rigsdag. Den vil altid være et Udtryk for det danske Folk, den er det i Øjeblikket, og den har Magt og Myndighed, ikke blot til at give Raad, men ogsaa til at give Love og tage Beslutninger. Det er den bedste Kommission, vi kunne faa. Jeg ved meget godt, at der siges, at den er bekendelsesløs. Der staar ikke i Lovene, at Rigsdagsmænd skulle aflægge Bekendelse eller overhovedet have en religiøs Tro for at blive valgte, men der staar heller ikke, at de ingen maa have, og det er ganske sikkert, at enhver Rigsdagsmand har en Overbevisning, som han har Lov til at gøre gældende, og som han ogsaa vil gøre. Jeg har hørt en Præst sige, at Kristendommen er ingen Klædning, som man kan tage af og trække paa efter Behag, og jeg tror, det er rigtigt, jeg tror, at enhver, der bliver valgt ind i den danske Rigsdag, møder med en religiøs eller med en kristelig Anskuelse. Han lader den ikke ligge hjemme, men tager den med sig. Den vil han handle ud fra. Derfor tror jeg ikke, vi i Øjeblikket kunne faa en bedre Repræsentation for den danske Folkekirke end den, vi have i den danske Rigsdag. Vil den give sig selv en Umyndighedsattest, en Attest for, at den ikke har Indsigt til at lovgive i disse Sager, saa vil jeg ikke være med dertil. Gør Rigsdagen det, vil den gøre noget, som ikke er af det gode, idet den nemlig udskyder Lovgivningsarbejdet om denne Sag til en uvis Fremtid, maaske til en meget fjern Fremtid. Ogsaa i det Stykke skræmme Sporene. Det ligger imidlertid ikke for i Øjeblikket, jeg skal derfor ikke komme videre ind derpaa, men det blev jo antydet af det ærede Medlem, og det vil komme til at foreligge i det Udvalg, som jeg hører vil blive nedsat, mærkværdigvis ikke for at drøfte det foreliggende Forslag, men kun for at skyde det til Side og faa den store Kirkekommission dannet, som saa skal tage fat. Tiden vil jo vise, hvorledes det vil gaa i denne Sag.

Olesen: Jeg mener, at vi kunne være enige om at sige den højtærede Minister Tak for, at han ikke alene denne Gang, men gennem flere Aar har slaaet til Lyd for en Ordning af de kirkelige Forhold. Det har jo været onde Dage, hvor der har været saa meget andet at tænke paa, Skatteforhold og storpolitiske Forhold, men

han har villet sige til Folket: Glem ikke, at vi ogsaa have en Folkekirke, som vi skulle lovgive om. Det har vel været hans Hovedmotiv til, at han, da han indtog sin Plads som Minister, gjorde Alvor af, hvad han som Folketingsmand havde begyndt at føre frem.

Jeg skal ikke særlig dvæle ved Indholdet af disse Lovforslag. De ere jo nu gennemgaaede af saa mange, og Tiden er saa fremrykket, at de fleste nok kunne være lidt trætte. Der kan være mange Ting, som man kunde synes kunde være anderledes. Der har ogsaa været Ting i disse Lovforslag, som jeg har staaet tvivlende overfor, men ved at se dem nøjere efter og ved at efterse de Forhandlinger, som i et halvt Aarhundrede have været førte om disse Sager, synes det mig alligevel, som om Ministeren har haft en heldig Haand til at træffe den Tanke, som ligger til Grund for hele vor Folkekirkes Ordning. Nu er det jo sikkert nok, at der er en hel Del Misfornøjelse ude omkring over disse Love, særlig fra Kirkemyndighedernes Side; men ogsaa fra en vis aandelig Side, som jeg vil nævne, nemlig den Indre Mission. Det var nogle af dem, der hørte til denne Retning, som først traadte op imod disse Kirkelove, og senere sluttede Biskopperne og en hel Del Præster sig dertil; og det kunde se lidt mistænkeligt ud, at saadan en stor, aandelig bevidst Kreds træder op imod disse Love og faar mange Medlemmer med. Men ved at tænke nærmere derover vil man faa at se, at Menneskene ere sig selv lig; saadan var det ogsaa i 1868, den Gang vi fik Valgmenighedsloven; da var der, saa vidt jeg mindes, 6 Biskoppers, 800 Præsters og 80,000 andre Underskrifter paa dette Ønske: Lad os endelig ikke faa disse Love. Men Loven kom alligevel igennem og har været til Velsignelse. Nu staar der igen omtrent det samme Antal, baade læge og lærde, imod disse Love, thi Menneskene ere, som sagt, til alle Tider sig selv lig. Men jeg tror nu nok, at det ligger noget i en Misforstaaelse af de foreliggende Forhold. Det, som jeg lægger særlig Vægt paa, og som for mig har størst Betydning, er: om de aandelig vakte Mennesker i alle Lejre se vealig eller uvenlig til disse Love. Der er nu Indre Missions Folk. Jeg tror nok, at deres Udtalelser fra Mødet i Odense ere lidt forhastede og lidt uforstaaende, for jeg tror, at hvis den gamle Kirkehøvding Vilhelm Beck havde levet, vilde de vistnok være kommet til at lyde lidt anderledes. Efter hans Udtalelser ved mang-